

Rapport

Projectnummer: 353871

Referentienummer: SWNL0249147

Datum: 12-09-2018

Verkennd natuuronderzoek Laarspad Gilze

Oriënterend onderzoek in het kader van de wet- en regelgeving voor natuur

Definitief

Verantwoording

Titel	Verkennd natuuronderzoek Laarspad Gilze
Subtitel	Oriënterend onderzoek in het kader van de wet- en regelgeving voor natuur
Projectnummer	353871
Referentienummer	SWNL0249147
Revisie	D2.0
Datum	12-09-2019

Auteur(s)	Niels de Nijs
E-mailadres	Niels.deNijs@sweco.nl

Gecontroleerd door	Jody Ettema
Paraaf gecontroleerd	

Goedgekeurd door	Maarten Mouissie
Paraaf goedgekeurd	

Inhoudsopgave

1	Inleiding	4
1.1	Aanleiding	4
1.2	Kader van het onderzoek.....	4
1.3	Ligging en bestaande inrichting plangebied.....	4
1.4	Voorgenomen ingreep	6
2	Wet natuurbescherming: onderdeel Natura 2000-gebieden	7
2.1	Toetsingskader	7
2.2	Analyse van de mogelijke effecten op Natura-2000	9
2.3	Conclusie	9
3	Wet natuurbescherming: onderdeel soortenbescherming	10
3.1	Toetsingskader	10
3.2	Methode	11
3.3	Planten	12
3.4	Vogels	12
3.5	Vleermuizen	13
3.6	Overige zoogdieren	14
3.7	Amfibieën en reptielen	15
3.8	Vissen	15
3.9	Ongewervelden	15
4	Natuurbeleidskader: Natuurnetwerk Nederland	16
4.1	Toetsingskader	16
5	Conclusie en aanbevelingen	18
5.1	Wet natuurbescherming: onderdeel Natura 2000-gebieden	18
5.2	Wet natuurbescherming: onderdeel soortenbescherming	18
5.3	Natuurnetwerk Nederland	18

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

De Ontwikkelingsmaatschappij Ruimte voor Ruimte is voornemens om woonkavels te realiseren voor de projectlocatie Laarspad in Gilze gemeente Gilze en Rijen. Ten behoeve van deze ontwikkeling is Sweco Nederland B.V. gevraagd een verkennend natuuronderzoek uit te voeren. Om mogelijke schadelijke effecten van deze werkzaamheden op beschermde flora en fauna en beschermde (natuur)gebieden vast te stellen, toetsen we de ontwikkeling aan de actuele wet- en regelgeving voor natuur.

1.2 Kader van het onderzoek

We toetsen projecten of handelingen aan de wet- en regelgeving voor natuur. Per 1 januari 2017 is de Wet natuurbescherming in werking getreden. Natuurbescherming bestaat in Nederland uit de volgende kaders:

- Natura 2000-gebieden;
- Soortenbescherming;
- Natuurnetwerk Nederland (NNN) en eventueel gebieden buiten het NNN.

We richten ons binnen het verkennend onderzoek op het verkrijgen van een eerste inzicht in de mogelijke effecten op beschermde natuurwaarden in en om het plangebied. Vervolgens beschrijven we de mogelijke vervolgstappen die moeten worden genomen met betrekking tot soortgerichte inventarisaties, nader effectonderzoek of andere nadere procedures.

Het verkennend onderzoek is de eerste stap in de procedure. Afhankelijk van het resultaat doorlopen we eventueel de navolgende stappen.

1.3 Ligging en bestaande inrichting plangebied

Het plangebied bevindt zich ten zuidwesten van de dorpskern Gilze (zie figuur 1) in de gemeente Gilze en Rijen. Het plangebied is in de huidige situatie een maisakker en beslaat een oppervlakte van circa 7 hectare. Aan de noordkant is het plangebied begrenst door de Hoevenaarsstraat en het Laarspad. In figuur 2 is een foto impressie van het plangebied weergegeven.

Figuur 1. Ligging en globale begrenzing plangebied (rood omlijnd). Bron: bewerking van Google Maps

Zuidelijke kijkrichting vanaf het Laarspad

Noordoostelijke kijkrichting

Westelijke kijkrichting vanaf het Laarspad

Zuidelijke kijkrichting vanaf de Meierstraat

Figuur 2. Foto impressie van het plangebied Laarspad te Gilze, gemeente Gilze en Rijen

1.4 Voorgenomen ingreep

De voorgenomen ingreep betreft de ontwikkeling van maximaal 64 woningen, waarbij zowel Ruimte voor Ruimte kavels als reguliere kavels worden ontwikkeld. Een inrichtingsschets van de uitbereiding is weergegeven in figuur 3.

Figuur 3. Inrichtingsschets ontwikkeling woningbouw

2 Wet natuurbescherming: onderdeel Natura 2000-gebieden

2.1 Toetsingskader

Bescherming van Natura 2000-gebieden vindt plaats op grond van de Wet natuurbescherming. Onder Natura 2000-gebieden vallen de gebieden die op grond van de Europese Vogelrichtlijn en/of Habitatrichtlijn zijn aangewezen. De essentie van het beschermingsregime voor deze gebieden is dat de duurzame instandhouding van soorten en habitats binnen de Europese Unie wordt gewaarborgd. Daarbij zijn instandhoudingsdoelstellingen geformuleerd voor natuurlijke habitats en/of soorten. Dit kunnen behoudsdoelstellingen zijn voor habitats en leefgebieden van soorten die zich al op het gewenste niveau (kwalitatief en kwantitatief) bevinden of uitbreidings- respectievelijk verbeterdoelstellingen voor habitats en leefgebieden van soorten die zich nog niet op het gewenste niveau bevinden.

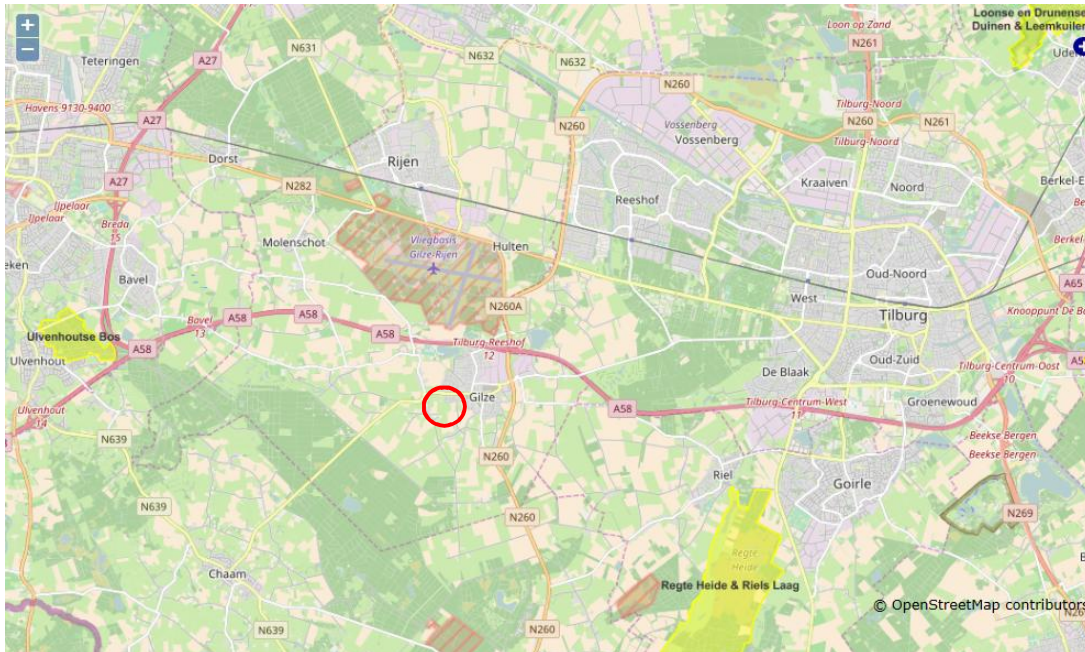
Om dit toetsbaar te maken, kent de Wet natuurbescherming (Wnb) een goedkeuringsvereiste voor plannen die significante gevolgen voor de betreffende gebieden zouden kunnen hebben (artikel 2.7, eerste lid, Wnb) en een vergunningsplicht voor projecten en andere handelingen die (significante) negatieve gevolgen voor de betreffende gebieden zouden kunnen hebben (artikel 2.7, tweede lid, Wnb). De goedkeuring of de vergunning wordt alleen verleend wanneer voldoende zeker is dat de instandhoudingsdoelstellingen voor het betreffende Natura 2000-gebied niet in het geding zijn. Wanneer significante gevolgen voor Natura 2000-gebieden op grond van een passende beoordeling niet kunnen worden uitgesloten, kan alleen goedkeuring aan het plan of een vergunning voor het project worden verleend, indien de ADC-toets met succes doorlopen kan worden (artikel 2.8, vierde lid, Wnb). Dat betekent dat het project nodig is omwille van een dwingende reden van groot openbaar belang, er geen alternatief mag zijn met minder grote effecten op Natura 2000 en de nodige compenserende maatregelen worden getroffen.

Op 29 mei 2019 heeft de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (ABRvS) uitspraak gedaan over het Programma Aanpak Stikstof (PAS). De Afdeling heeft geoordeeld dat het PAS niet aan alle eisen van de Habitatrichtlijn voldoet. Het PAS geeft onvoldoende zekerheid dat met de uitgifte van ontwikkelingsruimte significante gevolgen voor Natura 2000 zijn uitgesloten. De consequentie is dat het PAS niet als basis voor toestemming voor projecten of andere activiteiten kan worden gebruikt. Toetsing van effecten van stikstof-depositie gaat daarom weer volgens de in voorgaande alinea beschreven procedure.

In de navolgende paragrafen is beoordeeld of er effecten op kunnen treden op Natura 2000-gebieden en zo ja, wat de benodigde vervolgstappen zijn

Inventarisatie

Het plangebied ligt niet binnen de begrenzing van een gebied dat is aangewezen als Natura 2000-gebied. Wel bevinden zich gebieden met deze status in de omgeving van het plangebied (zie figuur 4). Het betreft hier het nabijgelegen Natura 2000-gebied 'Regte Heide & Riels Laag', dat gelegen is ten zuidoosten van het plangebied op een afstand van circa 6,5 kilometer. Overige Natura 2000-gebieden bevinden zich op een grotere afstand tot het plangebied (zie tabel 1).

Figuur 4: Globale ligging van het plangebied (rood omcirkeld) ten opzichte van Natura 2000-gebieden (geel gearceerd).

Tabel 1. Ligging van plangebied ten opzichte van Natura-2000 gebieden

Natura-2000 gebieden	Minimale afstand tot plangebied (km)
Regte Heide & Riels Laag	6,5
Ulvenhoutse Bos	7,4
Loonse en Drunense Duinen & Leemkuilen	13,5

2.2 *Analyse van de mogelijke effecten op Natura-2000*

Het plangebied ligt niet binnen de begrenzing van Natura 2000-gebieden en maakt geen deel uit van het leefgebied voor kwalificerende habitat- en/of vogelrichtlijnsoorten van nabijgelegen Natura 2000-gebieden. De Habitat- en Vogelrichtlijnsoorten waarvoor de nabijgelegen gebieden zijn aangewezen hebben tevens geen ecologische relatie met het plangebied. Van een (indirect) oppervlakteverlies van leefgebied van kwalificerende soorten in of buiten Natura 2000-gebieden is derhalve geen sprake. Effecten zoals verdroging, vernatting, optische verstoring, licht- en geluidsverstoring dan wel overige directe effectindicatoren zijn op voorhand uitgesloten vanwege de grote afstand tot de meest nabijgelegen Natura 2000-gebieden (minimaal 6,5 kilometer).

Met de voorgenomen ontwikkeling zal naar verwachting sprake zijn van een verkeer aantrekkende werking, zowel in de uitvoeringsfase (werkverkeer) als in de gebruiksfase (bestemmingsverkeer en gebruik woningen). De relatief geringe afstand tot het Natura 2000-gebied 'Regte Heide & Riels Laag' in combinatie met de verkeer aantrekkende werking leidt mogelijk tot (significant) negatieve effecten in de vorm van verzuring en vermesting. Hierdoor is er noodzaak tot het uitvoeren van een stikstofdepositieberekening.

2.3 *Conclusie*

Gelet op de grote afstand tot nabijgelegen Natura 2000-gebieden, zijn directe effecten zoals verdroging, vernatting, optische verstoring, licht- en geluidsverstoring op voorhand uitgesloten. Derhalve geldt dat er geen noodzaak is tot een nadere beschouwing op deze effectindicatoren.

Effecten van verzuring en vermesting als gevolg van een toename van stikstofdepositie zijn niet op voorhand uit te sluiten. De verkeer aantrekkende werking kan mogelijk zorgen voor een (tijdelijke) toename van stikstofdepositie op stikstofgevoelige habitattypen in nabijgelegen Natura 2000-gebieden. Derhalve is een nadere beschouwing in de vorm van stikstofberekeningen noodzakelijk.

3 Wet natuurbescherming: onderdeel soortenbescherming

3.1 Toetsingskader

In de Wet natuurbescherming is de soortenbescherming in Nederland geregeld. Hierbij onderscheiden we drie verschillende beschermingsregimes waaraan verschillende verbodsbepalingen zijn gekoppeld:

Soorten Vogelrichtlijn (artikel 3.1 e.v.):

- lid 1) Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen;
- lid 2) Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen;
- lid 3) Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben;
- lid 4) Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen;
- lid 5) Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Soorten bijlage IV Habitatrichtlijn, bijlage I Verdrag van Bern (artikel 3.5 e.v.):

- lid 1) Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen;
- lid 2) Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren;
- lid 3) Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen;
- lid 4) Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen;
- lid 5) Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Andere Soorten (artikel 3.10 e.v.):

- lid 1) Onverminderd artikel 3.5, eerste, vierde en vijfde lid, is het verboden:
 - onderdeel a. in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen;
 - onderdeel b. de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen, of
 - onderdeel c. vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Voor soorten van de Vogelrichtlijn (art.3.1) en Habitatrichtlijnsoorten (art. 3.5) geldt dat vaste rust- en verblijfplaatsen (inclusief functionele leefomgeving) niet opzettelijk verstoord of vernietigd mogen worden en dat exemplaren van beschermde soorten (niet opzettelijk) mogen worden gedood of verwond.

Voor Andere soorten geldt dat vaste rust- en verblijfplaatsen (inclusief functionele leefomgeving) van beschermde soorten niet (opzettelijk) vernietigd mogen worden en dat exemplaren van beschermde soorten niet (opzettelijk) mogen worden gedood of verwond.

Ten aanzien van de andere beschermde soorten geldt dat het bevoegd gezag (provincies c.q. ministerie van EZ) de vrijheid hebben om soorten binnen deze categorie vrij te stellen van de verbodsbepalingen uit artikel 3.10 Wet natuurbescherming. In de Provincie Noord-Brabant geldt voor ruimtelijke ingrepen een vrijstelling voor soorten uit de soortgroepen zoogdieren (*aardmuis, bosmuis, dwergmuis, dwergspitsmuis, egel, gewone bosspitsmuis, haas, huisspitsmuis, konijn, ondergrondse woelmuis, ree, rosse woelmuis, tweekleurige bosspitsmuis, veldmuis, vos en woelrat*) en amfibieën (*bruine kikker, gewone pad, kleine watersalamander, meerkikker en bastaardkikker*). Voor de kleine marterachtigen bunzing, hermelijn en wezel geldt een vrijstelling tot 1 oktober 2017. Na deze datum zijn deze soorten dus niet meer vrijgesteld van ontheffingsplicht.

Voor beschermde soorten die niet zijn vrijgesteld en de voorgenomen activiteiten strijdig zijn met de bepalingen in de Wet natuurbescherming, geldt ontheffingsplicht. Deze kan alleen worden verleend indien geen afbreuk aan het streven naar de gunstige staat van instandhouding in het geding is, een geldend belang van toepassing is en er geen andere bevredigende oplossing voorhanden is.

Het is ook mogelijk om ten aanzien van Andere soorten te werken volgens een goedgekeurde gedragscode die is afgestemd op de Wet natuurbescherming, mits de voorgenomen activiteit als zodanig in de gedragscode is beschreven. Er is dan geen ontheffingsplicht van toepassing.

Naast bepalingen voor specifiek aangewezen soorten geldt krachtens artikel 1.11 (lid 1 & 2) van de Wet natuurbescherming, de algemene zorgplicht voor alle in het wild levende dieren en planten, alsmede voor hun directe leefomgeving. Via deze wet wordt eenieder medeverantwoordelijk gesteld voor de zorg en bescherming van flora en fauna en dient men geen handelingen uit te voeren die opzettelijk soorten kunnen aantasten.

3.2 *Methode*

De inventarisatie betreft een onderzoek naar de actueel en potentieel voorkomende beschermde soorten binnen de invloedsfeer van de voorgenomen ingreep

Bronnenonderzoek

Het bronnenonderzoek heeft als doel een overzicht te verkrijgen van de beschikbare informatie met betrekking tot het voorkomen van beschermde soorten in het plangebied en omgeving. Hiervoor zijn de volgende bronnen gebruikt:

- Landelijke (digitale) verspreidingsatlassen (NDFF);
- Regionale verspreidingsatlassen.

Habitatgeschiktheidsbeoordeling

We hebben op basis van een oriënterend veldbezoek op 3 juli 2017, de geschiktheid van biotopen voor beschermde soorten beoordeeld. Deze beoordeling brengt gezamenlijk met het bronnenonderzoek de beschermde soorten(groepen) in beeld die in het plangebied (kunnen) voorkomen. Het veldbezoek is uitgevoerd door een deskundig ecooloog van Sweco Nederland BV.

Analyse en toetsing van mogelijke effecten

We bepalen middels een nadere analyse in hoeverre negatieve effecten op voorkomende beschermde soorten kunnen optreden door voorgenomen activiteiten. Op basis van deze analyse concluderen we voor welke soorten(groepen) nader onderzoek nodig is.

3.3 *Planten*

Resultaten

Uit bestaande gegevens ontbreken waarnemingen van planten die beschermd zijn conform de Wet natuurbescherming (Habitatrichtlijn soorten art. 3.5 en/of Andere soorten art. 3.10).

We hebben tijdens het oriënterende veldbezoek geen soorten aangetroffen die beschermd zijn onder de Wet natuurbescherming. Beschermde planten betreffen zeer zeldzame soorten die doorgaans specifieke habitateisen aan hun groeiplaats stellen, veel gekenmerkt door een gering verspreidingsgebied. Het plangebied is gezien de huidige inrichting als monocultuur, sterk bemeste maisakker en voedselrijke perceel randen niet geschikt voor beschermde planten.

Effectbepaling

We kunnen het voorkomen van beschermde flora op voorhand uitsluiten. Dit op basis van bekende verspreidingsgegevens en het ontbreken van geschikt specifiek biotoop. Vervolgonderzoek naar beschermde planten is niet noodzakelijk.

3.4 *Vogels*

Resultaten

Uit bestaande gegevens komen verschillende waarnemingen naar voren van vogels met een jaarrond beschermde status. We treffen waarnemingen aan van de steenuil, kerkuil, buizerd, havik en sperwer (Vogelrichtlijnsoorten art. 3.1 Wnb).

We hebben tijdens het oriënterend veldbezoek binnen de invloedssfeer van het plangebied geen jaarrond beschermde vaste rust- en verblijfplaatsen van vogels aangetroffen. Aangrenzend aan het plangebied bevinden zich echter schuren en bomen die als vaste rust- en/of verblijfplaats kunnen dienen voor de steenuil en kerkuil.

De steenuil en kerkuil zijn sterk gebonden aan kleinschalig agrarisch cultuurlandschap. In de directe omgeving bevindt zich hierdoor geschikt leefgebied voor beide soorten. De bestaande inrichting is aantrekkelijk voor potentiële prooien zoals muizen, insecten en regenwormen en derhalve is het aannemelijk dat steenuil en kerkuil foerageren in de omgeving van het plangebied. Een essentiële functie van het plangebied als leef- en/of foerageergebied is echter op voorhand uitgesloten door het ontbreken van kleinschalige inrichting met voldoende variatie en jaarrond lage vegetatie.

De sperwer is gebonden aan half open landschappen zoals parken, tuinen en bossen met jonge (naald)bomen. Gelet op de huidige inrichting van het plangebied als maisakker is het niet geschikt als broedplek. Tevens is de maisakker niet aantrekkelijk als jachtbiotoop door het ontbreken van prooidieren zoals kleine zangvogels.

Optimaal leefgebied van de havik bestaat uit de combinatie van bos met geschikte nestbomen en open landschap om te jagen. Binnen het plangebied is geen bos aanwezig waardoor het ongeschikt is als broedgebied voor de havik. Incidenteel kan het plangebied als jachtgebied worden gebruikt, echter bevindt zich in de omgeving geschikter jachtbiotoop in de vorm van weilanden, akkers en boerenland.

De buizerd staat bekend als opportunist en is hierdoor niet gebonden aan een specifiek (jacht)biotoop. Mogelijk foerageren buizerds incidenteel langs de slootkanten en ruigtestroken van het plangebied. De directe omgeving van het plangebied is echter geschikter als leef- en foerageergebied voor de buizerd gelet op de aanwezigheid van (broed)bomen en open landschap wat als kwalitatief beter jachtbiotoop fungeert.

Effectbepaling

Er zijn geen vaste rust- en verblijfplaatsen van jaarrond beschermde vogels aangetroffen binnen het plangebied. Het plangebied maakt tevens geen deel uit van leef- en/of foerageergebied van vogels met een jaarrond beschermde status, gelet op de huidige inrichting als maisakker.

Tijdens de uitvoeringsfase dient men rekening te houden met de aanwezigheid van broedvogels tijdens het broedseizoen. Alle broedgevallen zijn beschermd tijdens het broedseizoen. Het broedseizoen loopt globaal van half maart tot augustus. Echter, afhankelijk van de lokale meteorologische omstandigheden kan deze periode eerder of later beginnen en eindigen. Van belang is dat broedende vogels niet zodanig opzettelijk verstoord worden gedurende het broedseizoen, dat de gunstige staat van instandhouding van de soort in het geding komt.

3.5 Vleermuizen

Resultaten

Uit bestaande gegevens blijkt het voorkomen van de gewone dwergvleermuis in de omgeving van het plangebied. Onder de Wet natuurbescherming zijn alle vleermuissoorten strikt beschermd conform Habitatrichtlijn artikel 3.5.

Tijdens het veldbezoek is het plangebied gecontroleerd op de mogelijke aanwezigheid van vaste rust- en/of verblijfplaatsen van vleermuizen. Vleermuizen maken soortafhankelijk veelal gebruik van gebouwen of oude bomen met gaten en spleten als verblijfplaats. Gebouwen en bomen ontbreken echter binnen het plangebied. Het is aannemelijk dat vleermuizen foerageren in en rondom het plangebied. Gezien de huidige inrichting als maisakker zal het plangebied geen essentieel foerageergebied vormen. In de omgeving is geschikter foerageergebied aanwezig, gelet op de aanwezigheid van (moes)tuinen en boerschuren. Daarnaast kan de inrichting van het plangebied als woningbouw een positief effect als gevolg hebben op het voedselaanbod (insecten) voor vleermuizen in vergelijking tot de huidige inrichting als maisakker.

Vleermuizen maken als vliegroutes gebruik van lijnvormige structuren en elementen in het landschap zoals bijvoorbeeld bosranden, houtwallen en watergangen. Deze elementen ontbreken binnen het plangebied waardoor een functie als (essentiële) vliegroute voor vleermuizen op voorhand is uitgesloten.

Effectbepaling

Gelet op het ontbreken van potentiële verblijfplaatsen, is het voorkomen van jaarrond beschermde vaste rust- en verblijfplaatsen in het plangebied op voorhand uitgesloten. Mogelijk heeft het plangebied een marginale functie als foerageergebied. Het betreft hier echter geen essentieel foerageergebied. Er zijn geen aanwijzingen dat het plangebied deel uitmaakt van het essentiële leef- en/of foerageergebied van vleermuizen. Nader onderzoek naar vleermuizen is niet noodzakelijk.

3.6 Overige zoogdieren

Resultaten

Uit bestaande gegevens ontbreken waarnemingen van zoogdieren die beschermd zijn conform de Wet natuurbescherming (Habitatrichtlijn art. 3.5; Andere soorten art. 3.10).

Steenmarter en bunzing komen met name voor in de nabijheid van dorpen en boerderijen met oude gebouwen, schuren en heggen. Binnen het plangebied zelf ontbreken deze elementen waardoor een functie als essentieel leefgebied voor de steenmarter en bunzing op voorhand is uitgesloten.

In de nabije omgeving zijn tuinen en bebouwing aanwezig die (mogelijk) een functie hebben als leef- en/of foerageergebied van hermelijn en wezel. Dit geschikte leefgebied ligt echter buiten de invloedssfeer van de voorgenomen ontwikkeling. Mogelijk foerageren deze soorten incidenteel in het plangebied, echter ontbreken belangrijk landschapselementen zoals voedselrijke bossen en voldoende dekking in de vorm van heggen, houtwallen en struweel.

Tijdens het oriënterend veldbezoek hebben we geen sporen, wissels of burchten van de das aangetroffen. Een vaste rust of verblijfplaats van de das binnen het plangebied is dan ook op voorhand uitgesloten. Dassen zijn voor hun foerageergebied veelal gebonden aan graslanden, maisakkers of hoogstamboomgaarden. Het plangebied is gezien de huidige inrichting als maisakker geschikt als foerageergebied voor de das. Een functie van het plangebied als essentieel leefgebied voor de das is op voorhand uitgesloten. Dit omdat er in de omgeving ruim voldoende alternatieve foerageergebieden aanwezig zijn.

Effectbepaling

Algemene voorkomende zoogdieren zoals konijn, egel, vos, ree en muizensoorten kunnen verwacht worden in het plangebied. Voor deze soorten geldt echter een vrijstelling van ontheffingsplicht bij ruimtelijke ontwikkelingen. Aanwezigheid van niet vrijgestelde, beschermde overige zoogdieren binnen het plangebied is op voorhand uitgesloten door het ontbreken van sporen en geschikt habitat. Nader onderzoek naar overige zoogdieren is niet noodzakelijk.

3.7 *Amfibieën en reptielen*

Resultaten

Uit bestaande gegevens ontbreken waarnemingen van amfibieën en reptielen die beschermd zijn conform de Wet natuurbescherming (Habitatrichtlijn soorten art. 3.5; Andere soorten art. 3.10).

Het plangebied biedt geen geschikt biotoop voor beschermd amfibieën en reptielen. Dit gezien de huidige inrichting van het plangebied als maisakker en de afwezigheid van voortplantingswater.

Effectbepaling

Het voorkomen van beschermd amfibieën en reptielen kan op voorhand worden uitgesloten door het ontbreken van geschikt biotoop. Nader onderzoek naar amfibieën en reptielen is niet noodzakelijk.

3.8 *Vissen*

Resultaten

Uit bestaande gegevens ontbreken waarnemingen binnen en in de omgeving van het plangebied van vissen die beschermd zijn conform de Wet natuurbescherming (Habitatrichtlijn soorten art. 3.5; Andere soorten art. 3.10).

Binnen de invloedssfeer van het plangebied is geen permanent waterhoudende waterpartij aanwezig. Het voorkomen van beschermd soorten vissen in dan ook op voorhand uitgesloten.

Effectbepaling

Het voorkomen van beschermd vissen is op voorhand uitgesloten door het ontbreken van permanent houdend water. Nader onderzoek naar vissen is niet noodzakelijk.

3.9 *Ongewervelden*

Resultaten

Uit bestaande gegevens ontbreken waarnemingen van beschermd ongewervelden zoals libellen en dagvlinders die beschermd zijn conform de Wet natuurbescherming (Habitatrichtlijn soorten art. 3.5; Andere soorten art. 3.10).

Beschermd soorten ongewervelden zijn doorgaans zeldzame soorten met zeer specifieke habitateisen en een gering verspreidingsgebied. Gelet op de aard en inrichting van het plangebied (maisakker) is de huidige inrichting ongeschikt als essentieel leefgebied voor beschermd ongewervelden.

Effectbepaling

Het voorkomen van beschermd ongewervelden binnen het plangebied is op voorhand uitgesloten op basis van bestaande verspreidingsgegevens en het ontbreken van geschikt biotoop. Nader onderzoek naar beschermd ongewervelden is niet noodzakelijk.

4 Natuurbeleidskader: Natuurnetwerk Nederland

4.1 Toetsingskader

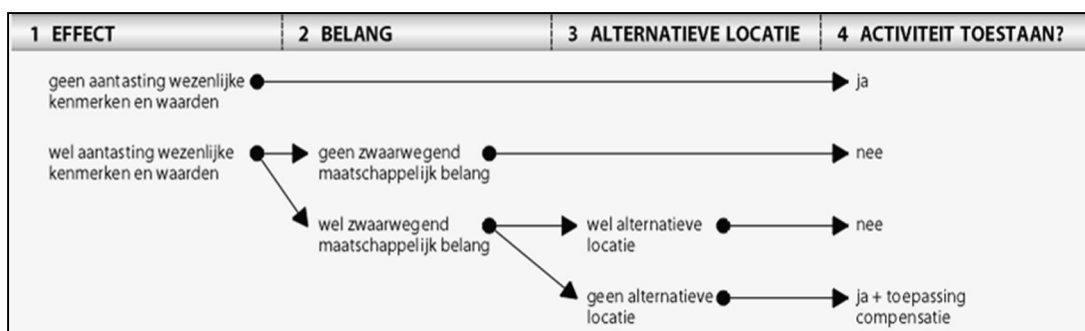
Het beleidskader van de Provincie Noord-Brabant bestaat uit:

- Provinciaal beleid
 - Natuurnetwerk Nederland (NNN).

Het Natuurnetwerk Nederland is op provinciaal niveau uitgewerkt tot het provinciale natuurnetwerk met kerngebieden, natuurontwikkelingsgebieden, beheergebieden en robuuste ecologische verbindingzones. De wettelijke bescherming (Wro) van het NNN is geregeld via het bestemmingsplan. Het NNB (Natuurnetwerk Brabant) is provinciaal vastgelegd in de Verordening Ruimte 2014.

De afweging voor ingrepen in het NNN gaat volgens het “nee, tenzij-principe”. In figuur 4.1 is dit stapsgewijs weergegeven. Ingrepen met een negatieve invloed op de wezenlijke kenmerken en waarden mogen niet plaatsvinden, tenzij er sprake is van een zwaarwegend maatschappelijk belang en indien er geen alternatieven zijn. Indien bij een ingreep schade wordt aangericht aan een NNN-gebied, dan dient dit in ieder geval gemitigeerd te worden. De resteffecten aan verlies van kwaliteit en/of oppervlakte dient te worden gecompenseerd. Daarnaast kan salderen van positieve en negatieve effecten op het NNN uitkomst bieden om projecten in het NNN te realiseren.

Het verkennend natuuronderzoek geeft inzicht in de ligging van NNN gebieden in de omgeving van het plangebied en de noodzaak voor het doorlopen van ‘nee, tenzij, procedure’. In de provincie Noord-Brabant is de externe werking van het NNB van toepassing. Een “nee, tenzij-toets” behoeft alleen te worden doorlopen indien er sprake is van een RO-procedure met betrekking tot wijziging van de bestemming van het plangebied.

Figuur 4.1: Het “nee, tenzij”-principe van het compensatiebeginsel

Inventarisatie

Het plangebied is geen onderdeel van het NNB, EVZ of de ‘Groenblauwe mantel’. In de directe omgeving zijn wel gebieden aangewezen die hiervan deel uitmaken. Ten zuidwesten van het plangebied ligt op circa 1,1 kilometer de begrenzing van het NNB (zie figuur 4.2).

Figuur 4.2: Globale ligging plangebied (rood omcirkeld) ten opzichte van NNB, EVZ en de 'groenblauwe mantel' in de omgeving. Bron: ruimtelijkeplannen.nl

Analyse en toetsing effecten

Het plangebied maakt geen onderdeel uit van het NNN waardoor ruimtebeslag op voorhand is uitgesloten. Effectindicatoren zoals verstoring en versnippering dan wel overige directe effectindicatoren vinden gelet op de relatief grote afstand tot het nabijgelegen NNB niet plaats. Een verdere toetsing zoals het doorlopen van een 'nee, tenzij-toets' is niet noodzakelijk.

5 Conclusie en aanbevelingen

5.1 *Wet natuurbescherming: onderdeel Natura 2000-gebieden*

Gelet op de relatief grote afstand tot nabijgelegen Natura 2000-gebieden, zijn directe effecten zoals verdroging, vernatting, optische verstoring, licht- en geluidsverstoring op voorhand uitgesloten.

Als gevolg van de ontwikkeling van woningbouw is sprake van een toename van vermessing en verzuring. De toename is het gevolg van stikstofdepositie afkomstig vanuit het bestemmingsverkeer. Er zijn vanuit de Wet natuurbescherming mogelijk belemmeringen voor de voorgenomen ontwikkeling. Effecten dienen nader bepaald te worden met behulp van stikstofdepositieberekeningen (AERIUS Calculator). Afhankelijk van de uitkomst van de berekening zullen de vervolgstappen worden bepaald.

5.2 *Wet natuurbescherming: onderdeel soortenbescherming*

De Wet natuurbescherming biedt géén belemmeringen voor de voorgenomen werkzaamheden binnen het plangebied. Er zijn geen soorten aanwezig of te verwachten binnen de invloedssfeer van de voorgenomen maatregel die beschermd zijn onder de Wet natuurbescherming en die mogelijk negatief beïnvloed kunnen worden.

Tijdens de uitvoeringsfase dient men rekening te houden met de aanwezigheid van broedvogels tijdens het broedseizoen. Alle vogelnesten zijn gedurende deze periode beschermd. Het broedseizoen loopt globaal van half maart tot augustus. Echter, afhankelijk van de lokale meteorologische omstandigheden kan deze periode eerder of later beginnen en eindigen. Van belang is dat broedende vogels niet zodanig opzettelijk verstoord worden, dat de gunstige staat van instandhouding van de soort in het geding komt.

Naast bepalingen voor specifiek aangewezen soorten geldt krachtens artikel 1.11 (lid 1 & 2) van de Wet natuurbescherming, de algemene zorgplicht voor alle in het wild levende dieren en planten, alsmede voor hun directe leefomgeving. Via deze wet wordt eenieder medeverantwoordelijk gesteld voor de zorg en bescherming van flora en fauna en dient men geen handelingen uit te voeren die opzettelijk soorten kunnen aantasten.

5.3 *Natuurnetwerk Nederland*

Het plangebied maakt geen onderdeel uit van het NNN waardoor ruimtebeslag op voorhand is uitgesloten. Effectindicatoren zoals verstoring en versnippering dan wel overige directe effectindicatoren zijn gelet op de relatief grote afstand tot het nabijgelegen NNB op voorhand uitgesloten. Een verdere toetsing zoals het doorlopen van een 'nee, tenzij-toets' is niet noodzakelijk.

Ruimte voor Biodiversiteit

We zien de verstedelijking in de hele wereld sterk toenemen, ook in Nederland. Dit biedt grote kansen voor biodiversiteit. Bovendien is in onze maatschappij een toename aan bewustzijn met betrekking tot biodiversiteit te zien. Naast de intrinsieke waarde van biodiversiteit, wordt het belang van biodiversiteit voor ons mensen steeds duidelijker. Via de zogeheten ecosysteemdiensten beschikken we over schoon water, voedsel, grondstoffen, ontspanning en recreatie. Biodiversiteit gerelateerde vragen met betrekking tot bewustzijn en verbetering nemen ook toe. Gerelateerde projecten dragen bij aan een duurzame leefomgeving en kunnen gecombineerd worden met een grote verscheidenheid aan (integrale) projecten. Dit thema sluit daarmee goed aan op de visie van Sweco om een soortenrijke, duurzame en klimaatbestendige stad te realiseren; de stad van de toekomst. Wereldwijd staat de biodiversiteit sterk onder druk. Om de afname van biodiversiteit niet alleen te stoppen maar tevens te verhogen zal Sweco zich extra inspannen om de biodiversiteit te bevorderen. U mag van ons dan ook een proactieve houding op het gebied van biodiversiteit verwachten. Als wij kansen zien voor biodiversiteit zullen wij u als opdrachtgever, daar op wijzen en adviseren hoe deze kansen benut kunnen worden.

Voor de ontwikkeling van de woonkavels zien wij kansen voor de steenuil en kerkuil. De directe omgeving van het plangebied is geschikt als leefgebied van de steenuil en kerkuil. Om de natuurwaarde in de omgeving te versterken kunnen delen van het plangebied worden ingericht als geschikt leef- en/of foerageergebied voor deze soorten. Denk hierbij aan een kleinschalige inrichting van het plangebied dat aantrekkelijk is voor potentiële prooien zoals muizen, insecten en regenwormen. Mogelijke maatregelen die genomen kunnen worden zijn het creëren van:

- overhoeken;
- kruidenzomen;
- ruigten;
- struwelen;
- takkenrillen, houtstapels, composthoppen en mesthoppen;
- kortgrazige percelen, zoals schapen- en paardenweitjes;
- hoogstamboomgaarden;
- aanplanten van struiken en bomen die noten of vruchten dragen;
- aanleggen van een moestuin;
- plaatsen van hogere paaltjes (uitkijkposten);
- ophangen van nestkasten.

Een nadere uitwerking van een geschikt ontwerp van de groene delen kan in samenspraak met een deskundig ecoloog van Sweco Nederland B.V. opgesteld worden.